

Pojavi tujerodnih in namnožitve škodljivih domorodnih žuželk v zadnjih letih v gozdovih Slovenije

Maja Jurc, Roman Pavlin, Tine Hauptman

Katedra za zdravje gozda in upravljanje prostoživečih živali
Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Biotehniška fakulteta
Univerza v Ljubljani, Večna pot 83, 1001 Ljubljana, Slovenija
Tel.: +386 1 320 3000, Fax: +386 1 257 69

V zadnjih desetletjih postajajo vnosi in namnožitve tujerodnih organizmov pomemben dejavnik globalnih okoljskih sprememb, pogosto namreč povzročijo občutne ekonomske izgube, zmanjšanje biotske pestrosti in motijo delovanje ekosistemov.

Prav tako beležimo namnožitve nekaterih domačih škodljivih žuželk, ki spreminajo areale in povzročajo občutne škode v gozdnih ekosistemih.

Tujerodni organizmi

Številne tujerodne vrste, ki so bile večinoma vnesene v zadnjih 200 letih, so se prilagodile in ustalile v obsežnih območjih Evrope.

Po nekaterih virih je tu prisotnih okoli 11.000 tujerodnih vrst. Nevretenčarjev je okoli 14%, skoraj 94% nevretenčarjev je predstavnikov členonožcev (Arthropoda), 90% le-teh predstavljajo žuželke.

Več kot polovica tujerodnih nevretenčarjev je fitofagov.

Tujerodne žuželke v Sloveniji

V RS je prisotnih več kot 254 tujerodnih žužek: okoli 83% so fitofagi (43% se prehranjuje na lesnih rastlinah, 40% na drugih rastlinah), okoli 12% so ne-fitofagi, in 5% so parazitoidi ali predatorji na drugih žuželkah ali sesalcih.

Med rastlinojedci prevladujejo Hemiptera (s 38,2%), sledijo Coleoptera (29,8%) in Lepidoptera (14,5%).

Tujerodne žuželke, ki se ne prehranjujejo na rastlinah obsegajo Coleoptera (80%), Lepidoptera (6,5%), Hymenoptera (6,5%) in Diptera (6,5%).

Večina tujerodnih fitofagov je povezana z vnosom tujerodnih rastlin na katerih so specialisti, nekateri pa "preskočijo" iz tujerodnih rastlinskih gostiteljev na domače gostiteljske rastline.

Tujerodnih fitofagi (36 vrst, 14,17% vseh tujerodnih žuželk) so pomembni rastlinski škodljivci gozdnih/urbanih območij ali kmetijskih pridelkih.

20 škodljivih vrst se pojavlja na lesnatih rastlinah.

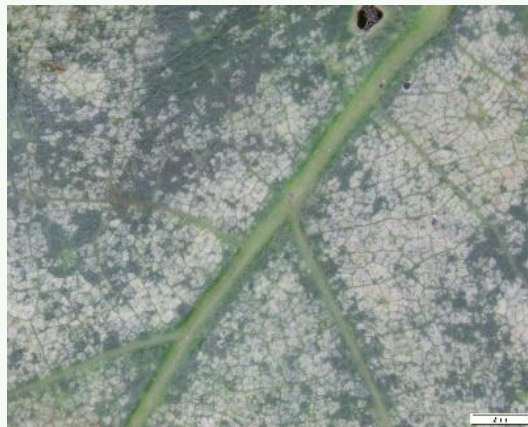
Hrastova čipkarka

Corythucha arcuata Say, 1832

Heteroptera, Tingidae

2016

Storževa listonožka

Leptoglossus occidentalis

Heidemann, 1910

Heteroptera, Coreidae

Foto: Didier Descouens

2003

Krivonoga jelova uš
Cinara curvipes (Patch, 1912)
Homoptera, Aphididae

2007

Kostanjeva šiškarica
Dryocosmus kuriphilus Yasumatsu, 1951,
Hymenoptera, Cynipidae

2007

Torymus sinensis Kamijo, 1982
Hymenoptera: Torymidae

2013

Foto: D. Jurc

Brestova grizlica

Aproceros leucopoda Takeuchi, 1939

Hymenoptera, Argidae

2011

Robinijeva grizlica

Nematus tibialis Newman, 1837

Hymenoptera, Tenthredinidae

2017

Foto: M. de Groot

Lipov listni zavrtač
Phyllonorycter issikii (Kumata, 1963)
Lepidoptera, Gracillariidae

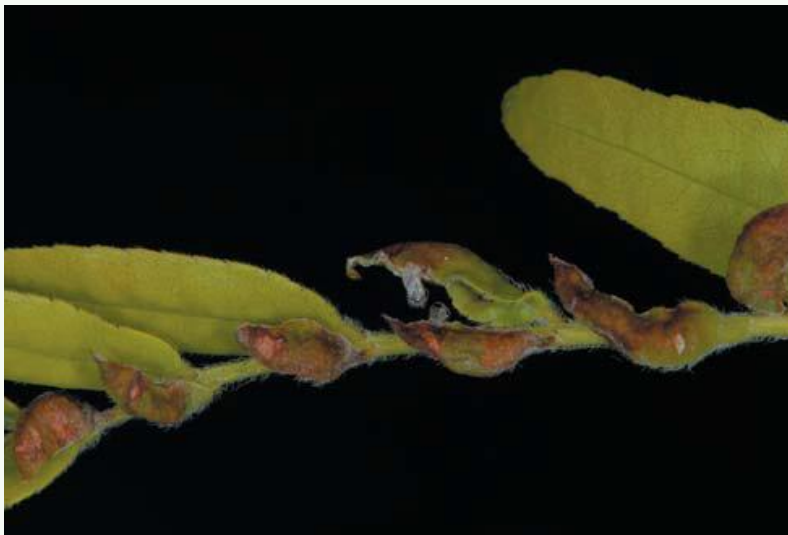
2006

Gledičevkina listna hržica

Dasineura gleditchiae (Osten Sacken, 1866)

Diptera, Cecidomyiidae

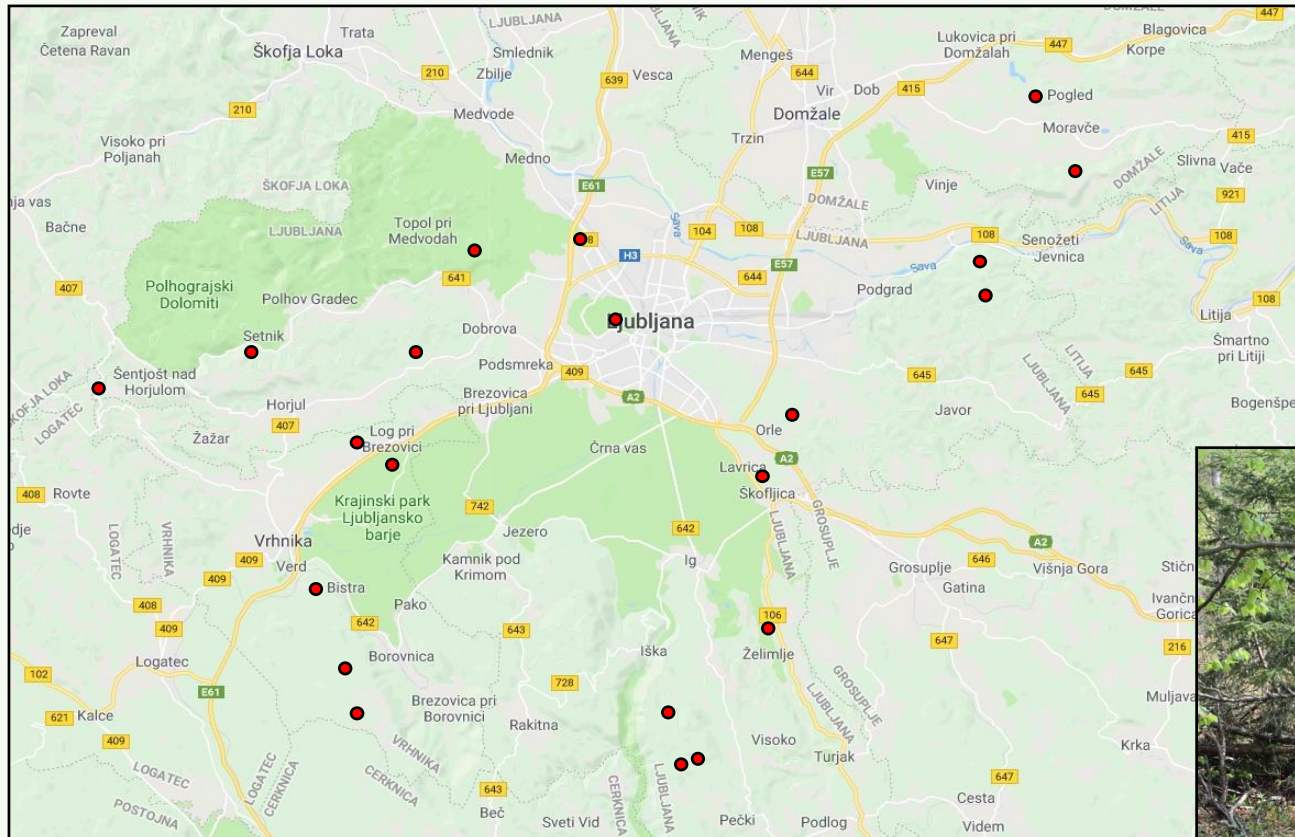
2010

Univerza v Ljubljani
Biološka fakulteta

Xylosandrus germanus (Blandford, 1894) (Curculionidae:
Scolytinae)

2000, Solkan pri Novi Gorici

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

Razširjenost vrste *X. germanus* (2017)

Gnathotrichus materiarius
(Fitch, 1885)

Foto: Bugwood.org

2008, Brdo pri Kranju

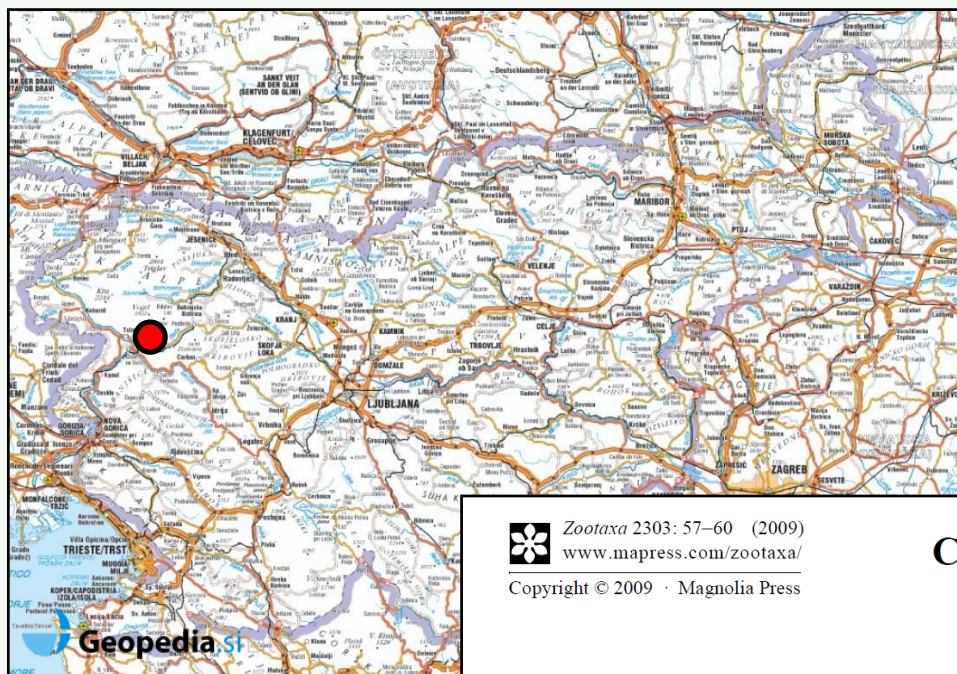
Xyleborinus attenuatus
(Blandford 1894)

Foto: Bugwood.org

2017, Šentvid pri Ljubljani

Razširjenost vrste *X. germanus* (2017) – dodatne raziskave

Lokacija KLAVŽE

Ulov 26.8. – 13.10.

Xyleborinus saxesinii

6

Xylosandrus germanus

4

Anisandrus dispar

1

Neznana vrsta

1

Zootaxa 2303: 57–60 (2009)
www.mapress.com/zootaxa/

Copyright © 2009 · Magnolia Press

Correspondence

ISSN 1175-5326 (print edition)

ZOOTAXA

ISSN 1175-5334 (online edition)

First record of *Ambrosiodmus* (Hopkins, 1915) (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae) in Europe

MASSIMO FACCOLI¹, GABRIELLA FRIGIMELICA¹, NICOLA MORI¹,
EDOARDO PETRUCCO TOFFOLO¹, MARCO VETTORAZZO² & MAURO SIMONATO¹

¹Department of Environmental Agronomy and Crop Sciences, Agripolis – Viale dell'Università, 16 – 35020 Legnaro (PD), Italy.
E-mail: massimo.faccoli@umipd.it

²Veneto Region – Phytosanitary Service, Viale dell'Agricoltura, 1A – 37060 Buttapietra (VR), Italy

Ambrosiodmus rubricollis
(Eichhoff, 1875)

Xylosandrus crassiusculus
(Motschulsky, 1866)

Foto: Bugwood.org

2017, Podsabotin, Prvačina

Hvala za vašo pozornost !

www.bf.uni-lj.si

**Pahernikova
ustanova**